

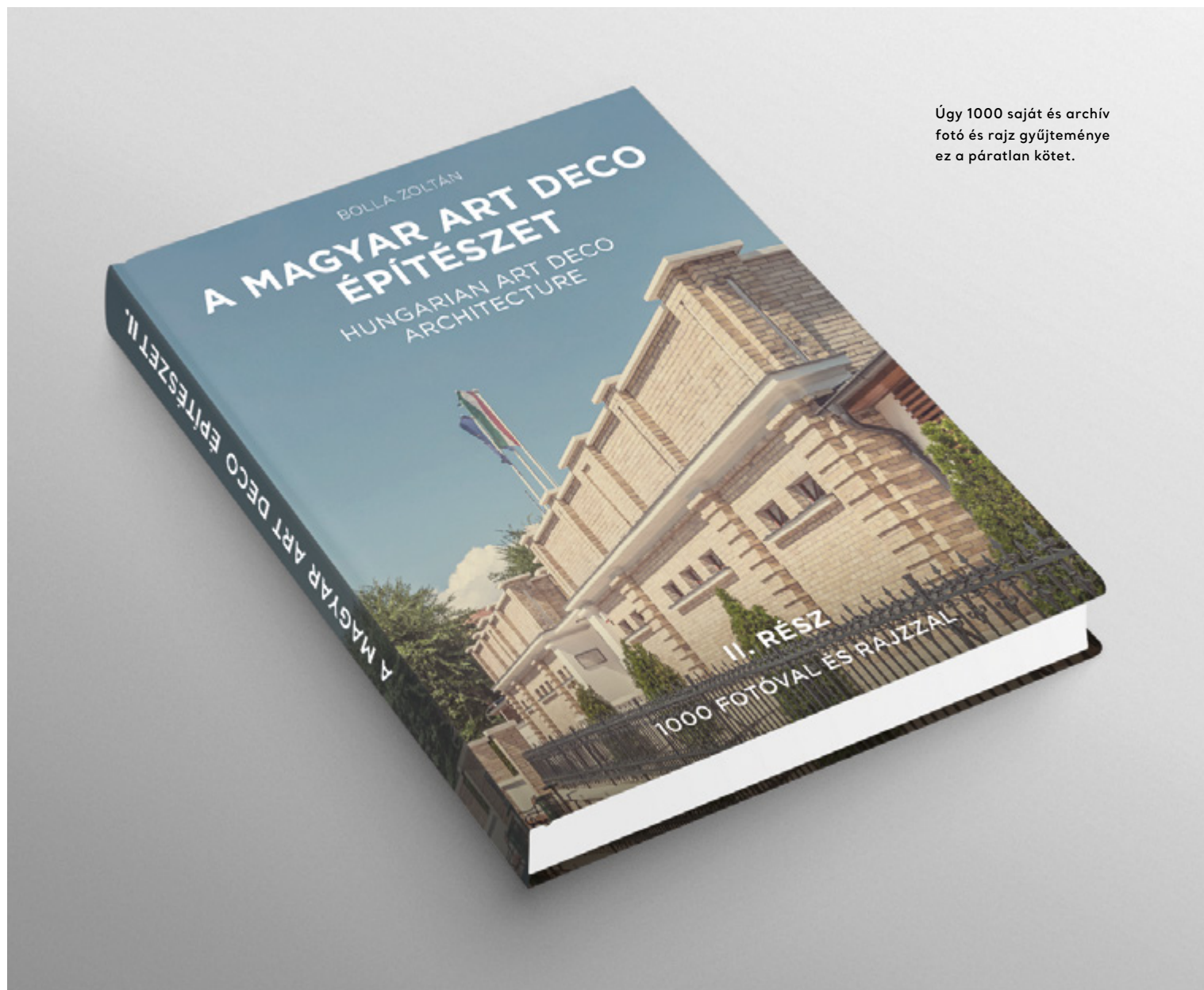
TEREPMUNKA

Bolla Zoltán: A magyar art deco építészet – II. rész. Ariton Kft., Budapest, 2017. 288 oldal

Szöveg: MOLNÁR SZILVIA

Bölcsészettudomány területén dolgozó, de még a világot kereső egyetemi hallgató is tudja, hogy az alap kutatás macerás, kiváltképpen a terepmunka. Sokan inkább nem is vágnak bele, persze nyilván kincsek maradnak így a porban, amiket aztán valaki csak kikapar, felvesz egy idő után. Ha ez a valaki szakmán kívüli, akkor persze robban a bomba, mert, hogy jön egy outsider ahhoz, hogy... Alighanem Bolla Zoltánnak is része volt ebben már az *A magyar art deco építészet I.* után, de a közvetlen – vagy inkább egymás közötti – szakmai pufogás sem vette el kedvét, hogy kiadja a második kötetet. Szerencsénkre. Nem szimplán úri

kultúrmisszót vitt véghez, kötetei forrásművek, ismeretlen, esetleg csak kevesek által tudott építészeti nevek, műveik kerülnek be általuk a köztudatba, lehetőséget nyújtva a jövő kutatóinak, hogy nyomozásba kezdjenek, életműveket tárjanak fel – munkájukat még egy alapos irodalomjegyzék is segíti a kötet végén. Ráadásul a fotók feltételezhetően és nem egy esetben még utoljára rögzítik az intakt állapotokat, hiszen átépítés, homlokzati szigetelés, „megújítás” mindig akad. A második kötet a 2016-ban megjelent első – előbb e-bok, majd a nyomtatott – „50 %-ban új tartalommal bővített kiadása”, újabb adatokkal pontosított, de olyan fontos műfajoknak, mint

Úgy 1000 saját és archív fotó és rajz gyűjteménye ez a páratlan kötet.

< Az Előszót rövid stílusáttekintés, majd magyar építészeti külföldi munkáinak épületjegyzéke következik.

∨ Az első kötetben megkezdett rövid, elsősorban archív fotókkal, építészeti rajzokkal kísért építészetrajzok most újabbakkal bővültek. A kötet nagyobb részét kivevő képszekcióban, kerületekre bontva a budapesti, majd vidéki épületekből válogatott a szerző, ezeket az egyes épület típusok és a társelméleti szekciók követik.

a síremlékszobrászat, illetve társelméleti ágaknak – üvegfestészet, épülettipográfia (!) stb. – külön képfejezetet szentel a szerző - ezek stíluskritikai munkában is csak kevésszer, inkább művészmonográfiákban kapnak hangsúlyt. Elsősorban saját készítésű felvételek, archív fotók, építészeti rajzok gyűjteménye ez a kötet, nem tudományos publikáció, stíluskritikai mű, de azzal a one-man-show módszerrel, amivel lényegében létrejött (az első rész szintén) nem is lehetett volna sem ez sem az. Mert köszönetnyilvánítás ide, MMA támogatás oda, Bolla saját szabadidejét beáldozva, jórészt saját anyagi forrásból megfinanszírozva, vagyis abszolút privát szenvedélyből hozta létre ezt a produkciót – kötetét egy olyan kiadó adta ki, aminek csupán melléktevékenysége a könyvkiadás. Persze lehet a szakmának keseregni a hiányzó támogatásról, de valljuk be, lapozgatva ezt a két kötetet azért kínos erre hivatkozni. Ha vannak is kérdőjelek, mondjuk a második részben olvasható olyan kijelentésre, miszerint Kozma „...német és osztrák hatásra biedermeier vonalvezetésű bútorokra népies reneszánsz motívumokat alkalmazott” (ennél jóval nagyobb merítéssel dolgozott), vagy, hogy Kós Károly harmincas évek eleji premodern kitérője, mennyiben illik bele egy art deco tematikájú kötetbe, ezek mind olyan kérdések, amik jelzik: Bolla kötet/kötetei valami nagyon fontosnak a kezdetét jelenti(k). És önvizsgálatra készítetik a kutatókat.

